

Informatienota

Onderwerp Herinrichting Rollandslaan	
Nummer	2018/226629
Portefeuillehouder	Sikkema, C.Y.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	PG
Auteur	Mirjam Quax
Telefoonnummer	023-5113650
Email	mquax@haarlem.nl
Kernboodschap	Het college informeert de commissie over de gewenste uitvoeringsvariant voor de herinrichting van de Rollandslaan. In 2017 is een burgerinitiatief ingediend bij de raad waarin wordt gevraagd om een versnelling van het herinrichten van de Rollandslaan naar een 30 km straat. De raad heeft het burgerinitiatief gesteund door twee amendementen aan te nemen gericht op duurzaamheidsmaatregelen en op een concrete programmering. De nota laat zien hoe gevolg is gegeven aan het initiatief en de amendementen.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Beheer. Dit is overeenkomstig de toezegging om de commissie voorafgaand aan de Kadernota 2018 te rapporteren over de mogelijkheden tot herinrichting in combinatie meteen duurzaamheidsproject van bewoners van het Ramplaankwartier en onderhoudswerkzaamheden aan het riool. Er zijn meerdere scenario's afgewogen voor de herinrichting van de Rollandslaan tot 30 km/u weg. Het college heeft de voorkeur voor herinrichting van uitsluitend het maaiveld en nu nog niet over gaat tot aanleg van extra leidingen voor een mogelijk toekomstig warmtenet en werkzaamheden aan het riool.
Relevante eerdere besluiten	Burgerinitiatief Rollandslaan van 16 mei 2017 burgerinitiatief Rollandslaan Brief van 4 juli 2017, 2017/303853 betreffende ingediende burgerinitiatief, commissie beheer 13 juli 2017 Raadsbesluit 2017/325388: voor het einde van 2017 de raad rapporteren over de (on)mogelijkheden van het inplannen van en beginnen met de herinrichting van de Rollandslaan tot 30km-gebied. Brief van 24 november 2017, 2017/540343 stand van zaken bespreking burgerinitiatief in commissie beheer 7 december 2017. Brief van 22 januari 2018 2018/51814, stand van zaken bespreking burgerinitiatief in commissie beheer 1 februari 2018.
Besluit College d.d. 8 mei 2018	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

Op 16 mei 2017 is er het burgerinitiatief ‘Herinrichting Rollandslaan’ ingediend bij de raad. De initiatiefnemers vragen om herinrichting van de Rollandslaan tot een 30 km/u-weg. In de commissie Beheer van 18 mei 2017 hebben de indieners dit initiatief toegelicht. De initiatiefnemers willen maatregelen om de Rollandslaan verkeersveiliger te maken.

Deze informatienota schetst een viertal mogelijke scenario's voor herinrichting, inclusief de financiële consequenties en risico's en geeft de voorkeur van het college aan.

Daaraan voorafgaand wordt ingegaan op de stappen die het afgelopen jaar zijn gezet, zodat ook duidelijk wordt waarom de bewoners enige tijd hebben moeten wachten op een uitspraak van het college.

Proces

Na de toelichting van de indieners in de commissie Beheer heeft het college de raad per brief van 4 juli 2017 geïnformeerd dat de programmering van de weg samenhangt met:

- a. een lopend rioolonderzoek. Van het rioolonderzoek werd einde 2017 een beeld van de kwaliteit en eventuele vervangingsnoodzaak verwacht
- b. het project Spaargas van DE Ramplaan. In dit project, dat is geïnitieerd en wordt uitgevoerd door bewoners van de buurt, wordt onderzocht of en hoe de buurt vanaf 2025 aardgasloos kan worden. Eind 2018 komt hier meer duidelijkheid over.

Zowel voor een mogelijke rioolvervanging en afkoppeling van het regenwater als aardgasloos maken van de buurt vragen om het openbreken van de weg. Het zou het meest efficiënt zijn deze werken te koppelen aan het aanpassen van de weg naar een 30 km zone en daarvoor het moment af te wachten waarop de alle benodigde werkzaamheden duidelijk zijn.

Bij de behandeling van het van het burgerinitiatief op 20 juli 2017 heeft de gemeenteraad met de amendementen 15.2 en 15.3 het college opgedragen om in november 2017 aan te geven wanneer de herinrichting van de Rollandslaan wordt geprogrammeerd en inzicht te geven in de kosten en dekking van de duurzaamheidsmaatregelen.

Het college heeft de commissie Beheer per brief d.d. 24 november 2017 geïnformeerd dat de benodigde gegevens nog niet beschikbaar zijn om de herinrichting verantwoord te programmeren en heeft toegezegd voor de Kadernota 2018 een concreet voorstel te doen.

Eind 2017 is het rioolonderzoek opgeleverd. Daaruit blijkt dat er binnen vijf jaar geen onderhoud aan het riool noodzakelijk is.

Op 15 januari 2018 heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden met de indieners van het burgerinitiatief, Stichting DE Ramplaan, de wijkraad en de gemeente. Hierbij zijn alle belangen (verkeersveiligheid, beheer en duurzaamheid) naast elkaar gelegd en is tot een gezamenlijk beeld gekomen.

De conclusie uit het gesprek is dat verkeersveiligheid de hoogste prioriteit heeft. Graag zien de bewoners dat de mogelijkheid voor het realiseren van een aardgasloze buurt open wordt gehouden. Dat kan door vervroegd een leiding voor een toekomstig warmtenet in de ondergrond te plaatsen, gecombineerd met de rioolwerkzaamheden en een afkoppeling van regenwater.

De commissie Beheer is per collegebrief van 22 januari 2018 geïnformeerd over dit gesprek. Tevens heeft het college toegezegd voor de Kadernota 2018 te rapporteren over de mogelijkheden tot herinrichting in samenhang met de duurzaamheidsinitiatieven in het gebied.

2. Kernboodschap

De kwaliteit van het riool is nog voldoende

Uit het rioolonderzoek is duidelijk geworden dat het huidige rioolstelsel onder de Rollandslaan van voldoende kwaliteit is en komende jaren niet voor vervanging in aanmerking komt. Het afkoppelen en/of vervangen van het riool wordt niet naar voren gehaald nu er geen aanleiding is voor werkzaamheden in de ondergrond. Programmering vindt plaats wanneer daar qua onderhoud of vervanging aanleiding voor is.

Het realiseren van een voorziening voor een aardgasloze buurt vraagt nog extra tijd

DE Ramplaan werkt op dit moment de mogelijkheden van een warmtenet uit. Riothermie is volgens DE Ramplaan technisch gezien geen optie (meer) voor de buurt. De onzekerheden over aansluitingen, beheer, leverancier én de hoge kosten van een extra leiding maken dat er door de gemeente niet voor wordt gekozen om op dit moment al rekening te houden met het realiseren van een aardgasloos Ramplaankwartier.

Het college start in 2019 met de herinrichting van de Rollandslaan tot een 30km weg

Op basis van het overleg met de belanghebbenden en de inschatting van extra kosten en risico's die het leggen van een extra buis in de ondergrond voor het duurzaamheidsproject met zich mee brengt, zal de Rollandslaan alleen op het maaiveld worden aangepast. De verschillende opties en consequenties worden in paragraaf 3 toegelicht. Hiermee wordt gehoor gegeven aan amendement 15.3 'Herinrichting gepland' en is deze hiermee afgedaan. Het college houdt hiermee de weg open voor het op een later moment realiseren van de duurzaamheidsmaatregelen en het afkoppelen van het riool. Daarvoor zal te zijner tijd de weg helaas opnieuw moeten worden open gelegd en kosten worden gemaakt.

We blijven in gesprek met DE Ramplaan over de mogelijkheden van hun ambities en wachten ontwikkelingen op dit gebied af. Hiermee komen we tegemoet aan het amendement 'Rollandslaan riothermie'.

3. Opties herinrichting en consequenties

De scenario's zijn onderzocht op kosten en risico's en afgewogen

Op basis van de amendementen, het gesprek met de indieners van het burgerinitiatief, wijkraad en DE Ramplaan én de resultaten van de rioolonderzoeken zijn vier scenario's onder de loep genomen.

- a. Optie 1: Herinrichting openbare ruimte Rollandslaan, inclusief afkoppeling hemelwaterafvoer, start 2019.
In deze optie wordt de weg conform het amendement heringericht tot een 30 km weg en wordt eveneens de afkoppeling van het riool gerealiseerd. De maatregelen voor de vervanging van aardgas worden in deze optie nog niet meegenomen.
De kosten hiervoor worden op basis van kostenkengetallen geraamd op €1,62 miljoen. Dekking vindt plaats uit de 'exploitatie beheer openbare ruimte' en 'IP-rioolvoorzieningen'.

- b. Optie 2: Herinrichting Rollandslaan met plaatsen van extra leiding voor het warmtenet, start 2019.
- In deze optie wordt de weg heringericht tot een 30 km weg, het riool afgekoppeld en de extra leidingen aangebracht. De kosten van deze optie worden geraamd op € 2,6 miljoen. De extra kosten t.o.v. optie 1 komen vooral ten laste aan de voorfinanciering van een tijdelijk loos leidingstelsel. Deze extra kosten bedragen netto € 0,96 miljoen voor de financiering, en alle rentelasten en afschrijving die voor rekening van de gemeente zullen komen.
- De kosten voor aanbrengen van twee leidingen (aanvoer en retour) met totale lengte van 1300 meter zijn nog onbekend. Er is bij de berekening uitgegaan van €1.500,- per meter, wat totaal op een bedrag van € 1.950.000,- komt. Er zijn hiervoor geen kengetallen aanwezig maar op basis van gelijkwaardige werken is een eerste grove inschatting (dus alleen indicatief) gemaakt waarbij rekening is gehouden met grondwerk, leveren en aanbrengen leidingen en bijkomende activiteiten. Omdat nu werk met werk wordt gekoppeld – riool en de loze leidingen – wordt het bedrag verlaagd.
- Voor wat betreft de rioolwerkzaamheden en de aanpassing van de weg wordt de dekking gevonden uit de ‘exploitatie beheer openbare ruimte’ en ‘IP-rioolvoorzieningen’; voor de aanleg van de extra leidingen zou additioneel investeringsbudget noodzakelijk zijn.
- c. Optie 3: Herinrichting Rollandslaan pas starten wanneer ook het warmtenet wordt gerealiseerd, waarbij ook helderheid wordt afgewacht over eigenaarschap, leverantie en de financiële aspecten.
- Deze optie heeft nadrukkelijk niet de voorkeur van de bewoners en DE Ramplaan. Het aanleggen van het warmtenet kan de uitkomst zijn van het project Spaargas. De haalbaarheid van het warmtenet wordt de komende jaren duidelijk. Het project heeft de ambitie om in 2025 het Ramplaankwartier aardgasloos te hebben. De kosten voor de aanleg van het warmtenet zullen voor rekening (en risico) komen van de exploitant.
- In afwachting van de ontwikkelingen van Spaargas en het warmtenet zijn er voor de gemeente vooralsnog geen kosten.
- d. Optie 4: Herinrichting openbare ruimte Rollandslaan, zonder de ondergrondse maatregelen, starten 2019.
- Pas later, als de warmtenet oplossing aan de orde is, zullen delen van de openbare ruimte opgebroken worden voor de afkoppeling hemelwaterafvoer en warmtenet. Dat betekent dat het werk in de openbare ruimte grotendeels opnieuw wordt uitgevoerd als de werkzaamheden voor het riool en eventueel warmtenet worden uitgevoerd. De kosten voor deze herinrichting bedragen op basis van kostenkengetallen circa € 0,8 miljoen. De nieuwe materialen (open verharding) zijn goed herbruikbaar. De kosten die later alsnog door de gemeente moeten worden gemaakt om een warmtenet aan te leggen wordt gekoppeld aan het afkoppelen van het rioolstelsel. De kosten hiervan zijn op dit moment nog niet in te schatten. Deze optie is duurder dan optie 1 (herinrichting en afkoppelen hemelwaterafvoer en mogelijk op termijn openbreken in verband met de aanleg van het warmtenet), maar kan op korte termijn worden uitgevoerd en kent minder risico's (zie hieronder).

Aan de aanleg van een extra leiding zijn kosten en risico's verbonden

Op dit moment is nog niet duidelijk hoe en door wie in de toekomst de leverantie van het warmtenet voor zijn rekening neemt en hoe de financiering van een extra leiding, onderhoud en afschrijving wordt vormgegeven. Het project van DE Ramplaan is een experiment, waarbij burgers zelf het initiatief hebben genomen hun eigen (bestaande) buurt aardgasloos te maken. Er liggen geen kant- en klare oplossingen voor eigenaarschap van de buizen; afspraken met leveranciers; hoe wordt het beheer uitgevoerd etc.

Financiering van de extra leiding vanuit het project DE Ramplaan is op dit moment niet mogelijk gelet op de fase waarin het project zich bevindt; er is nog geen zicht op het warmtenet en de daarbij behorende afspraken over de warmtebron, netwerkbeheerder, leveranciers en eindgebruiker.

Het voorgaande houdt risico's in:

- Spaargas is een experiment, waarvan de uitkomst niet vast staat. Er is een risico dat de uitkomst onhaalbaar blijkt, of de overstap binnen de buurt van gas naar het warmtenet meer tijd neemt dan gehoopt.
- Wanneer de gemeente nu zelf de extra leiding aanlegt, is er geen zekerheid dat de kosten van de aanleg van een extra leiding worden overgenomen door de leverancier.
- Het is onzeker of de restwaarde vergoed zal gaan worden door een toekomstige netbeheerder.
- Er bestaat een kans dat geen gebruik wordt gemaakt van de leiding in verband met de komst van een beter alternatief.

Conclusie: Op basis van bovenstaande overwegingen heeft het college een voorkeur voor optie 4: Herinrichting openbare ruimte Rollandslaan, zonder de ondergrondse maatregelen, starten in 2019. De herinrichting van de Rollandslaan wordt geprogrammeerd voor 2019 en krijgt daarmee prioriteit op andere werken. Het college verwacht kort na het zomerreces 2019 een voorlopig ontwerp gereed te hebben, inclusief een inschatting van de kosten en een dekkingsvoorstel.

4. Vervolg

De indieners van het burgerinitiatief en DE Ramplaan zijn informeel op de hoogte gesteld; de wijkraad wordt op de hoogte gebracht met deze informatienota.

Met de optie om de weg nu te herinrichten tot een 30 km weg, en daarbij de ondergrondse werkzaamheden (afkoppelen riool en aanleg warmtenet) uit te stellen, geeft het college uitvoering aan de amendementen.

5. Bijlagen

Amendementen